

22.2.2022

Kansaneläkelaitos

Päätös Kanta-palveluihin kuuluvia Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston tietoja koskevasta tiedonantovelvollisuudesta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) päättää Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain (668/2008) 5, 5 c ja 5 d § nojalla tiedonantovelvollisuudesta, jonka perusteella Kansaneläkelaitos (Kela) luovuttaa THL:lle sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (784/2021) tarkoitettuihin valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin (Kanta-palvelut) tallennettuja Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston tietoja.

THL saa tiedot maksutta sekä salassapitovelvoitteiden ja muiden tietojen käyttöä koskevien rajoitusten rajoittamatta tunnistetietoineen niiden tehtävien hoitamiseksi, joista on säädetty Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 2 § 1 momentin 1–3, 4 ja 4 d kohdassa.

Aiemmat päätökset

Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston tietoihin kohdistuvasta tiedonantovelvollisuudesta ei ole aiempaa THL:n päätöstä.

Luovutettavat tiedot ja luovutuskäytännöt

Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston tiedot sisältyvät Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetussa laissa säädettyyn tiedonsaantioikeuteen ja ovat lain tarkoittamalla tavalla välttämättömiä väestöä koskevia tietoja, joita THL tarvitsee laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi. Luovutettavat tiedot on eritelty liitteessä 1.

THL tarvitsee tiedot tunnisteellisina niin, että tiedot ovat henkilötunnuksen avulla yhdistettävissä muihin tietoihin. THL on tämän päätöksen perusteella vastaanottamiensa tietojen rekisterinpitäjä.

Tietojen luovuttamiseen liittyvät käytännöt ja yhteyshenkilöt on kuvattu liitteessä 2.

Henkilötietojen käsittelyn perusteet ja menettelyt

Lainsäädäntö

Tiedonantovelvollisuus kohdistuu sellaisiin tietoihin, jotka ovat välttämättömiä THL:lle laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Päätös perustuu lakiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta ja erityisesti 2 §:n 1 momentin kohtiin 1–3, 4 ja 4 d (lakisääteiset tehtävät), 5 ja 5 a–5 d § (tiedonsaantioikeudet). Edellä mainitut lakisääteiset tehtävät, joihin tämän päätöksen mukaan luovutettavia tietoja käytetään, on määritelty laissa seuraavasti:

22.2.2022

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tehtävänä on

- *tutkia ja seurata väestön hyvinvointia ja terveyttä, niihin vaikuttavia tekijöitä ja niihin liittyviä ongelmia, ongelmien yleisyyttä ja ehkäisymahdollisuuksia, sekä kehittää ja edistää toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja ongelmien vähentämiseksi.*
- *tutkia, seurata, arvioida ja kehittää sekä ohjata sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa ja antaa asiantuntijatukea hyvinvointia ja terveyttä edistävien politiikkojen, toimintatapojen ja käytäntöjen toteuttamiseksi.*
- *harjoittaa alan tutkimusta.*
- *ylläpitää alan tiedostoja ja rekistereitä sekä huolehtia tehtäväalueensa tietoperustasta ja sen hyödyntämisestä.*
- *ylläpitää alan laaturekistereitä.*

THL on myös tilastolain (280/2004) tarkoittama tilastoviranomainen. Tilastoviranomaistehtävästä on säädetty Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 2 §:n 1 momentin 4 c kohdassa ja 5 h §:ssä, jonka 3 momentin mukaan THL saa käyttää 5 §:n nojalla saamia tietoja myös tilastoviranomaistehtäviin.

Eräin osin tehtävistä säädetään Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain ohella yksityiskohtaisemmin erityislainsäädännössä, kuten tartuntatautilain (1227/2016) 25, 34, 36 ja 51 §:ssä, joissa säädetään rokotusten vaikuttavuuteen ja turvallisuuteen sekä tartuntatauteihin, niiden leviämiseen ja niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseen liittyvistä tehtävistä.

Päätöksessä on otettu huomioon tietosuoja-asetus (2679/2016) sekä tiedonhallintalaki (906/2019).

Rekisteritoiminta

Tämän päätöksen nojalla kerättävät tiedot muodostavat osan uutta THL:n sosiaalihuollon seurantarekisteri Sosdataa. Rekisterin pääasiallisena tehtävänä on mahdollistaa sosiaalihuollon seuranta ja kehittäminen. Vertailukelpoista tietoa hyödynnetään tilastoissa, joiden välittämää tilannekuvaa seurataan sekä kansallisella että alueellisella tasolla. Sosdataa voidaan hyödyntää myös erilaisissa tutkimuksissa ja kehittämishankkeissa.

THL:n ylläpitämien sosiaali- ja terveydenhuollon rekisterien tietosuojailmoituksissa kuvataan tietosuoja-asetuksen mukaisesti muun muassa rekisteriä koskeva lainsäädäntö, rekisterin käyttötarkoitus, tietosisältö ja tietolähteet.

Tutkimuskäyttö

THL:ssä tutkimusetiikkaan ja sen arviointiin sovelletaan ensisijaisesti asiaa koskevan lainsäädännön ohella tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) ohjeistusta sekä laitoksen työjärjestystä, hyvää tutkimustapaa koskevaa ohjeistoa sekä muita laitoksen sisäisiä määräyksiä ja ohjeita. THL:ssä tehtävässä työssä sovelletaan laitoksen eettisiä ohjeita. Tutkimussuunnitelmat arvioidaan tieteenalakohtaisten eettisten käytänteiden mukaisesti.

Muutokset tiedonantovelvollisuuteen

THL voi antaa päätöksen voimassa ollessa tarkentavaa ohjeistusta luovutettavista tiedoista ja luovutustavasta sekä muista tiedonantovelvollisuuden soveltamiseen liittyvistä asioista. Mikäli tietosisältöihin kohdistuu merkittäviä muutoksia tai tiedonkeruuta laajennetaan, THL tekee muutoksesta uuden päätöksen neuvoteltuaan tiedonantajien tai heitä edustavien tahojen kanssa.

22.2.2022

Neuvottelu- ja kuulemisvelvoite

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 5 d §:n mukaan uusi tiedonkeruu tai jo kerättävien tietojen tietosisältöjen merkittävä muutos taikka tiedonkeruiden laajentaminen edellyttää neuvottelua tiedonantajia edustavien järjestöjen tai organisaatioiden kanssa sekä tietosuojavaltuutetun kuulemista ennen päätöksen tekemistä. Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston tietojen rekisterinpitäjiä ovat sosiaalihuollon palvelunjärjestäjät, joista jokainen vastaa oman rekisterinsä sisällöstä.

Kela edustaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 5 d §:n tarkoittamalla tavalla Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston rekisterinpitäjiä, joten tästä tiedonkeruusta on neuvoteltu Kelan kanssa vuoden 2021 aikana. Tietosuojavaltuutettua on kuultu, ja Tietosuojavaltuutetun toimisto on antanut päätösluonnoksen perusteella lausunnon 28.1.2022 (Dnro 542/96/2022).

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen

Tähän päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään. Tiedonantovelvollisten lisäksi tietosuojavaltuutetulla on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 5 § 3 momentin perusteella oikeus vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimusohje on päätöksen liitteenä 3.

Helsingissä 22. helmikuuta 2022

Sirpa Soini
tiedonhallintajohtaja

Salla Säkkinen
yksikönpäällikön sijainen

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa tiimipäällikkö Toni Suutari, puhelin 029 524 7002, sähköpostiosoite muotoa etunimi.sukunimi@thl.fi.

PÄÄTÖS YLEISTIEDOKSIANTONA

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa 22.3.2022 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen verkkosivulla www.thl.fi/sosdata. Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen verkkosivulla.

TIEDOKSI

Kansaneläkelaitos
Tietosuojavaltuutettu
Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston rekisterinpitäjät

LIITTEET

- 1) Luovutettavat tiedot
- 2) Luovutuskäytännöt
- 3) Oikaisuvaatimusohje